

Antonina Karpowicz-Zbińkowska: The Clerks' Group, Jacob Obrecht, „Missa Malheur me bat”

Rzadko się zdarza taki fenomen, polegający na tym, że zespół trafia na utwór, który jest jakby specjalnie napisany dla niego, „uszyty na miarę”. Tak jest właśnie w tym wypadku. O ile cenię bardzo wykonania Huelgas Ensemble, ale na ich płycie Sanctus z tej mszy ma rozmytą fakturę, być może przez zbyt duży pogłos. Tymczasem wykonanie Clerks Group jest doskonałe – pisze Antonina Karpowicz-Zbińkowska w cyklu „Perły muzyki dawnej”.

Jakiś czas temu opisywałam płytę zespołu Huelgas Ensemble *Le mystère de 'Malheur me bat'*. Stanowiła ona zbiór fragmentów mszy opartych na tytułowej, anonimowej chanson, autorstwa różnych kompozytorów: Alexandra Agricoli (1446-1506), Jacoba Obrechta (1457-1505), Josquina Despres (1450-1521), a także chansons powstałych na podstawie tej melodii autorstwa Albertijne Malcorta (zm. 1483), Johannesesa Ockeghema (1410-1497), czy Antonia de Cabezon (1510-1566).

Aby przypomnieć sobie melodię tytułowej chanson warto powrócić na chwilę do recenzji tamtej płyty.

Tym razem chciałabym przedstawić płytę brytyjskiego zespołu powstałego w latach 90. ubiegłego stulecia w środowisku oxfordzkim – The Clerks’ Group, specjalizującego się w wykonawstwie muzyki kompozytorów franko-flamandzkich, zwłaszcza Ockeghema. Płyta ta zawiera m.in. mszę Jacoba Obrechta *Malheur me bat*. Msza ta została skomponowana w technice *cantus firmus*, ale w specjalnym wariancie tej techniki, mianowicie segmentacji. Polega ona na tym, że każda część mszalna zawiera inny fragment melodii będącej pierwowzorem. Dopiero w *Agnus Dei* zaprezentowana jest ona w całości.

Technika segmentacji polega na tym, że każda część mszalna zawiera inny fragment melodii będącej pierwowzorem

Rzadko się zdarza taki fenomen, polegający na tym, że zespół trafia na utwór, który jest jakby specjalnie napisany dla niego, „uszyty na miarę”.

Tak jest właśnie w tym wypadku. O ile cenię bardzo wykonania Huelgas Ensemble, ale na ich płycie *Sanctus* z tej mszy ma rozmytą fakturę, być może przez zbyt duży pogłos. Tymczasem wykonanie Clerks Group jest doskonałe. Wspaniale oddaje elegancję kontrapunktu Obrechta i przejrzystość faktury, mistrzowski balans pomiędzy wymiarem matematycznym a lirycznym tej muzyki. To wykonanie odkrywa przed oczami współczesnych geniusz muzyki Obrechta, który, nie ma się co oszukiwać, został nieco przyćmiony przez późniejsze dokonania Josquina i zwłaszcza Palestriny.

Oto np. wspaniałe *Kyrie*, ze skromną, dwuosobową obsadą w każdym głosie, za wyjątkiem środkowego, 3-głosowego *Christe*, zaśpiewanego w pojedynczej obsadzie:

Obrecht - Missa Malheur me bat: Kyrie

A oto podnoszące wszystkie włoski na skórze *Santcus*, z koncertującym trzygłosem na *Pleni sunt* i wspaniałym tutti na *Hosanna*:

Obrecht - Missa Malheur me bat: Sanctus

I wreszcie *Agnus Dei* z ukrytą w sopranie, doskonale słyszalną, tytułową melodią *Malheur me bat*:

Obrecht - Missa Malheur me bat: Agnus

Całość mszy Obrechta *Malheur me bat* można znaleźć pod tym linkiem.

Sfinansowano przez Narodowy Instytut
Wolności - Centrum Rozwoju
Społeczeństwa Obywatelskiego
ze środków Programu Rozwoju
Organizacji Obywatelskich
na lata 2018 – 2030

